

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Галина Русева-Соколова,
член на научното жури по конкурс за придобиване на академична длъжност
„доцент“ по професионално направление 2.1. Филология
(Арабска култура), обявен в ДВ, бр. 9/02.02.2016 г.),
с кандидат гл. ас. д-р Галина Стефанова Евстатиева

Главен асистент д-р Галина Стефанова Евстатиева е единствен участник в обявения конкурс за придобиване на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология (Арабска култура) към катедра „Арабистика“.

Документацията по процедурата на конкурса е пълна и комплектувана в съответствие с изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Професионален профил и квалификация:

Д-р Галина Евстатиева е дългогодишен университетски преподавател, който се ползва с уважение сред академичната колегия и студентите. Преподавателската ѝ практика в катедра „Арабистика и семитология“ е с широк спектър – тя е титуляр на различни дисциплини, свързани с изучаването на обществото, културата и изкуството на арабския свят. Водила е също така курс по ислямско изкуство в Националната Художествена Академия. Член е на Европейския съюз на арабистите и ислямоведите и е участвала в многобройни международни научни форуми. Освен монографичният труд, с който участва в конкурса има издаден и друг, озаглавен „Арабското стихознание“, издаден през 2011г.

Публикации и приноси

В конкурса д-р Евстатиева участва с един основен хабилитационен труд („Ислямът и забуването на жените в арабския свят“), със съавторство в справочник за исляма, както и с три научни статии, от които една на английски, публикувана в сборник, издаден от реномираното академично издателство Петерс. По този начин д-р Евстатиева е спазила изискванията на чл. 105 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за академичната

длъжност „доцент“. Всички публикации са в професионалната и научна сфера на обявения конкурс.

Изследването върху забулването на жените в исляма впечатлява едновременно с обхвата си (библиографията включва над четиристотин заглавия на извори и различна вторична, в т.ч. научна литература на арабски и различни европейски езици, както и важни за темата активни интернет сайтове) и с пределната фокусираност на темата. Още в първата глава авторката съумява да покаже (и да обоснове аргументирано чрез позовавания на извори и авторитетни тълкувания) многосмислието и ценностната тежест на това, иначе скромно парче плат, с което мюсюлманките загръщат частично или напълно лицата и телата си. Представата за забулването и неговият смисъл е разчетена през призмата на други, ключови за арабската култура понятия, като необходимостта от разделение на половете за запазването на морала в обществото, представата за жената като вместилище на семейна чест, която сама не е в състояние да опази (нещо типично за патриархалните общества отвъд Арабия и ислямския свят), но също така и за булото като символ на висок статут и неприкосновеност на жените, които имат право на него, както и нееднозначността на кораническите текстове и пророческата сунна за това кои части на тялото следва да бъдат покрити. Особен интерес представлява анализа на продукцията на интернет сайтовете, посветени на издаването на фетви по въпроси, свързани със забулването (в тази връзка, една техническа забележка – при цитирането на сайтове се е наложила практиката да фигурира и датата на последното посещение на автора, за да се отграничи съдържанието, качено след този момент или евентуално да се обозначи кога сайтът е бил активен, ако вече не е). Не по-малко интересен е диахроничният наратив за социалните смисли, вмениявани на забулването във връзка с процесите в арабския мюсюлмански свят през модерността. От ролята му като маркер на национална идентичност и символ на съпротива срещу западното влияние през колониалния период, през тенденциите към „разбулване“ в годините след независимостта (тук примерите са най-вече от Египет) във връзка със стремежа за налагане на ценностите на светската държава до „вторичното“ забулване на жените в съвременното, когато отношението към женското облекло става залог на драматичния сблъсък на идеологии и обществени проекти в един ислямски свят, който, парадоксално или не, отново изпитва нужда от утвърждаване на идентичността си спрямо Запада, като за разлика от колониалните години това противопоставяне е на чисто религиозна основа. Същевременно западните феминистки движения и феминистки настроени политики също изострят позициите си като виждат в

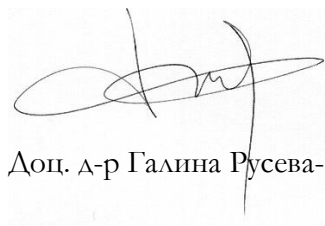
различните видове покривала символ на подтиснически гнет, от който мюсюлманките трябва да бъдат освободени на всяка цена, дори въпреки тях самите.

Подобно пространно изследване по необходимост ползва различни методи и подходи (семантически и текст-критически анализ, социално-исторически подход) като немалка негова заслуга е качеството му на метаизследване, което подрежда и анализира огромния обем налична до момента литература по въпроса. Прави впечатление изключителната добросъвестност, дори педантичност, с която авторката издирва и подбира своите източници и вникването ѝ в сложните подробности на темата, стремежът ѝ да стигне до детайлите, без да губи общата перспектива и хода на своето изследване. Поради всички изложени до тук аргументи считам, че монографията на Галина Евстатиева „Ислямът и забулването на жените в арабския свят“ отговаря на качествата, които се очаква да притежава хабилитационен труд.

Останалите публикации допълват представата за Галина Евстатиева като поливалентен учен, интересуващ се от всички страни на арабската култура. Две от тях са свързани с арабските изкуства – също обект на дългогодишен интерес за нея. Статията „Public Expression and Private Confession...” е включена в сборник, издаден от престижното академично издателство Петерс, което е свидетелство за уважението и авторитета, с който тя се ползва в международното арабистично общество.

Заключение. Представените в конкурса материали и научни трудове на гл. ас. д-р Галина Евстатиева, съдържащите се в тях теоретични и научно-приложни приноси, както и досегашната ѝ успешна академична кариера аргументират достатъчно убедително положителната ми оценка за нейната кандидатура, въз основа на която препоръчвам на научното жури тя да бъде избрана на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 2.1. Филология (Арабска култура).

8.5.2016 г.

Доц. д-р Галина Русева-Соколова